

KÖNYVELÉS

A KISADÓZÓ VÁLLALKOZÁSOK TÉTELES ADÓJÁNAK ÚJ SZABÁLYAI

2022. XIII. törvény

Domokos Márta

adószakértő, bejegyzett könyvvizsgáló

Új kata szabályozás főbb irányai

Régi szabályozás (2012. évi CXLVII. tv.) módosítása helyett új szabályozás:
2022. évi XIII. törvény (a továbbiakban: új Kata), a régi kata szabályozás hatályon kívülre kerül.

Évközi hatályba lépés: **2022. szeptember 1-től** lép hatályba az **új Kata**

Az adóalanyiság választására vonatkozó rendelkezések már 2022. augusztus 1-jén hatályba léptek.
(4. § és 15. §)

- Adózói kört illetően lényeges változás:
- Csak Evec. törvény szerinti egyéni vállalkozó tartozhat ide (például egyéni ügyvéd nem)
- **Csak főállású egyéni** vállalkozó választhatja
- **Nem választhatja, aki az Art szerinti kifizető vagy külföldi kifizetőtől szerez bevételt** (kivéve taxiszolgáltatást, illetve a fizetési számlán a kamatjováírást)

Nincs automatikus átmenet, **az új Kata adózást választani kell annak is, aki jogosult azt alkalmazni**

Eljárási rész tekintetében több fontos határidőre is figyelemmel kell lenni

Az adó alanya

Katát választhatja:

Főfoglalkozású egyéni vállalkozó aki nem értékesít, szolgálatot kifizetőnek (csak magánszemélynek, őstermelőnek)

- Egyéni vállalkozó fogalma (2009. évi CXV. tv. 2. §)
- Ki minősül főfoglalkozásúnak?

Nem lehet katás:

- Közjegyző,
- Önálló bírósági végrehajtó
- Egyéni szabadalmi ügyvivő,
- Ügyvéd
- Állatorvos
- Egyéni cég
- Bt, Kkt
- Ügyvédi iroda

Nem főfoglalkozású, tehát nem lehet új katás

A tárgyhónap egészében

- Legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban áll
- Kiegészítő tevékenységet folytatónak minősül (nyugdíjas)
- Uniós, vagy szociálpolitikai egyezmény alapján külföldön biztosított
- Rokkantsági ellátást vagy rehabilitációs ellátást kap, és I., II., III. csoportos rokkantsági nyugdíjra volt jogosult
- Rokkantsági ellátást kap és egészségi állapota 50%-os vagy kisebb mértékű
- Más vállalkozásban nem kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó
- Nem kiegészítő tevékenységet végző, az Evecv. szerint nyilvántartásba nem vett, Szja. tv. szerinti egyéni vállalkozó
- Nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban áll
- Nappali rendszerű közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben folytat tanulmányokat (Ideértve, ha hallgatói jogviszonyát szünetelteti és 25 év alatti)

Art szerinti kifizető (nem teljes felsorolás) és a külföldi kifizető

Art. szerinti kifizető:

- az a belföldi illetőségű **jogi személy, egyéb szervezet, egyéni vállalkozó**, amely (aki) adókötelezettség alá eső jövedelmet juttat, függetlenül attól, hogy a juttatást közvetlenül vagy megbízottja (posta, hitelintézet) útján teljesíti
- **külföldi vállalkozás fióktelepe**, illetve **kereskedelmi képvisellete** útján teljesített adóköteles kifizetés esetén a fióktelep, illetve a kereskedelmi képviselő;
- minden olyan **belföldön gazdasági tevékenységet végző szervezet**, amelynek tevékenysége cégbejegyzéshez nem kötött, vagy törvény rendelkezésétől eltérően végez cégbejegyzéshez kötött gazdasági tevékenységet,

Egyik fontos következtetés: **az őstermelő nem kifizető**

Külföldi kifizető: külföldi illetőségű jogi személy, egyéb szervezet

A tételes adó mértéke

Havi **50 ezer forint**, nincs sem emelt, sem csökkentett összegű adófizetésre lehetőség (az ellátások számításának alapja 108 000Ft)

A tételes adó teljes összegét az adóalanyiség fennállásának minden megkezdett naptári hónapjára a **tárgyhónapot követő hó 12. napjáig** kell megfizetni.

Bevételtől függő 40%-os adó

Az adófizetési kötelezettséggel érintett hónapok és havi 1,5 millió forint szorzata feletti bevételrész után kell fizetni.

Fizetési és bevallási határidő:

Adóévet követő év február 25

Abban az esetben, ha az adóalanyiség év közben szűnik meg, akkor a megszűnést követő 30 nap.

Átmeneti rendelkezés:

A **2022. augusztus 31-én** a kisadózó vállalkozások tételes adóját alkalmazó kisadózó vállalkozás keretösszege a **tételes adófizetéssel érintett hónapok és 1,5 millió forint szorzata.** (12 M)

Az új törvény szerinti kisadózói adóalanyiságot **2022. szeptember 1-jétől** választó kisadózó keretösszege a **tételes adófizetéssel érintett hónapok és 1,5 millió forint szorzata.** (6 M)

KATA választása

Adóalanyiság keletkezése:

- A kisadózói adóalanyiság a választás bejelentését követő hónap első napjával jön létre.
- A tevékenységét év közben kezdő egyéni vállalkozó bejelentését az állami adó- és vámhatósághoz való bejelentkezéssel egyidejűleg teljesítheti. Ebben az esetben az adóalanyiság az egyéni vállalkozás nyilvántartásba vételének napjával jön létre.

Átmeneti rendelkezés:

Az adóalanyiság bejelentésére vonatkozó nyilatkozat 2022. augusztus 1-jétől 2022. szeptember 25-éig tehető meg, ebben az esetben az adóalanyiság 2022. szeptember 1-jétől jön létre.
(22T101E adatlap)

Választást kizáró okok

- Egyéni vállalkozó Ingatlan bérbeadásból származó bevételt szerzett az adóalanyiság választásának évében (magánszemélyként adhat bérbe!)
- Az egyéni vállalkozó, akinek az adószámát az állami adó- és vámhatóság a bejelentés évében vagy az azt megelőző 12 hónapban törölte, **vagy aki a bejelentés időpontjában adószám törlésének hatálya alatt áll.**

KATA alanyiség megszűnése

Törvény erejénél fogva:

- az adóalany bejelenti, hogy adókötelezettségeit a jövőben nem a Kata tv. szabályai szerint teljesíti – ekkor a bejelentés hónapjának utolsó napjával,
- a kisadózó egyéni vállalkozói jogállása megszűnik- ekkor a megszűnés napjával,

NAV határozata alapján:

- az adóalanyiség megszűnéséről rendelkező határozat véglegessé válása hónapjának utolsó napjával (mulasztási bírság, jövedéki bírság)
- az adószám alkalmazását törölő határozat véglegessé válása hónapjának utolsó napjával - az adóalanyiség megszűnéséről rendelkező határozat véglegessé válása hónapjának utolsó napjával, ha a **kisadózó vállalkozó adótartozása a naptári év utolsó napján meghaladja a 100 ezer forintot**,
- az ingatlanbérbeadási tevékenységből származó bevétel megszerzése esetén a bevétel megszerzését megelőző nappal
- **a bevétel megszerzését megelőző nappal, ha a kisadózó egyéni vállalkozó az Art. szerinti kifizetőtől (ideértve a külföldi kifizetőt is) bevételt szerez.** (ide nem értve a TESZOR 49.32.11 szerinti taxis személyszállításból származó bevételt, továbbá a fizetési számlán jóváírt kamatot)

Az adóalanyiség megszűnésének évére és az azt követő 12 hónapra a kata ismételten nem választható!

A tételes adó alóli mentesülés szabálya

A kisadózó nem fizeti meg az bekezdés szerinti tételes adót azon hónapokra vonatkozóan, amelyek egészében

- a) táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban vagy gyermekek otthongondozási díjában, ápolási díjban részesül,
 - b) katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona,
 - c) fogvatartott, vagy
 - d) egyéni vállalkozói tevékenységét szüneteltette,
- kivéve ha az e törvény szerinti adóalanyiságába tartozó tevékenységet végez, ideértve különösen, ha az említett időszakban bevételt szerez.**

Nem kell megfizetnie a kisadózónak a tételes adót azon hónapokra sem, melyekben a mentesülésre okot adó körülmény megszűnik, ha a körülmény legalább 30 napon keresztül fennállt (szünetelésre nem vonatkozik ez a szabály)

Az új Kata szabályozás egyéb elemei

- **Jövedelemigazolás kiállításának** szempontjából a kisadózó jövedelmének a kisadózó utolsó, a megszerzett bevételről tett nyilatkozatában feltüntetett bevételének **60 százaléka minősül** (a minimálbér, mint leigazolt alsó határ megszűnik)
- Östermelés továbbra sem zárja ki a Kata jogállást (östermelőként továbbra sem lesz biztosított)
- Ha az egyéni vállalkozó halála után a tevékenységét özvegye vagy örököse folytatja, akkor az özvegy, az örökös 90 napon belül bejelentheti, hogy e törvény szerinti adózási mód alkalmazásával kívánja folytatni az egyénivállalkozó tevékenységét.
- Az új Kata szabályozás alatt a számlán nem kötelező feltüntetni, hogy 'Kisadózó'.

Átmeneti szabályozás

- A régi Kata szabályozás 2022. évi időszakára a törtéves bevételi keret 12 millió forint (havi bontásban 1,5 millió forint), ami azt jelenti, hogy ez alatt nincs 40% különadó
- A 3 millió forintos szabályozás él 2022. augusztus 31-ig, és nem kell arányosítani
- A kisadózói adóalanyiságot (új Kata szabályozást) megelőzően a kisadózó vállalkozások tételes adója hatálya alá tartozó (réggi Kata szabályozás) egyéni vállalkozónak az adóalanyisága megszűnésének utolsó napján megszerzett bevételnek kell tekinteni minden olyan ellenértéket, amelyről kiállított bizonylat szerinti teljesítési időpont a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyiság időszakára esik.

Kiváltott közterhek

A KATA kiváltja:

- vállalkozói személyi jövedelemadó
- vállalkozói osztalékalap utáni adó
- átalányadó
- személyi jövedelemadó, járulékok
- szociális hozzájárulási adó

A KATA az általános forgalmi adót nem váltja ki!

Kata/Áfa értékhatár elkülönítése

KATA BEVÉTELI ÉRTÉKHATÁR 18 MILLIÓ FORINT

Bevételi értékhatár

- Egész évi működés esetén: 18 millió forint
- Tört év esetén: Kata fizetéssel érintett hónapok × 1,5 millió forint

Értékhatár átlépése

- Értékhatárt meghaladó rész után 40%-os adó
- Nem szűnik meg a KATA alanyiség

Pénzforgalmi szemlélet: a bevétel megszerzésekor számít bevételnek

ALANYI ÁFA ADÓMENTESSÉG HATÁRA 12 MILLIÓ FORINT

Bevételi értékhatár

- Egész évi működés esetén: 12 millió forint
- Tört év esetén: napra kell arányosítani

Értékhatár átlépése

- **Már azt a számlát is áfásan kell kiállítani, amely számlával átlépjük az adómentes határt (a 12 millió forintot – vagy annak időarányosan számított összegét)**
- 15 napon belül jelenteni kell a NAV-nak,
- Változik az adószámunk
- A követő két évben nem választható a mentesség

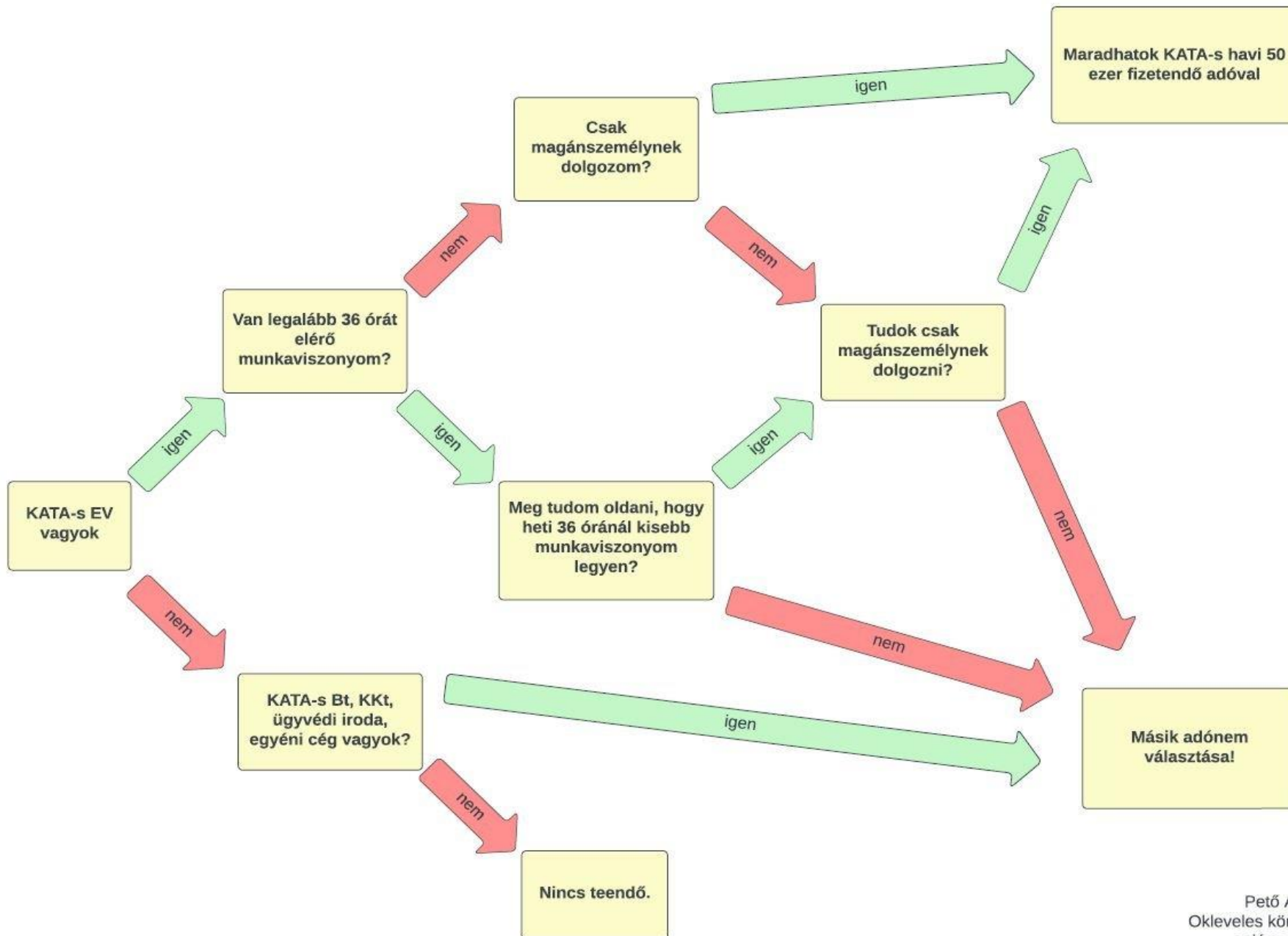
Áfa szerinti teljesítés időpontja számít a figyelési határnál

A kisadózót megillető ellátások

- ❖ biztosított
- ❖ szünetel a kisadózó biztosítása abban a hónapban, amelyben egyéni vállalkozói tevékenységét szünetelteti, kivéve, ha a kisadózó az adott hónapban a kisadózóként folytatott tevékenységébe tartozó tevékenységet végez, ideértve különösen, ha ez időszakban bevételt szerez és megfizeti a tételes adót
- ❖ valamennyi társadalombiztosítási és álláskeresési ellátásra jogosultságot szerezhet (például nyugdíj, álláskeresési járadék) - az ellátások számításának alapja havi 108 000 forint

Pető Ákos
Okleveles könyvvizsgáló,
adószakértő

Akik az új Kata szabályozást nem választják

Cégek esetén:

- **Tao tv. vagy kiva** szabályok szerinti folytatás
- Tao tv. esetén 2243TAO előleg bevallás kell beadni 60 napon belül
- Mindkét esetben kell a nyitómérleg (könyvvizsgálóval hitelesített)ni kell)
- Megszűnés csak **végelszámolás** (felszámolás, kényszertörlés) útján, a nyitómérleget ebben az esetben is el kell készíteni a számviteli törvény alá való visszatérés miatt (nincs könyvvizsgálói kötelezettség, ha a katából rögtön végelszámolással folytatja)
- **Egyszerűsített végelszámolást** könyvelő is végig viheti, nincs szükség ügyvédi közreműködésre. Ezt 150 napon belül le kell zárni, minden záróbevallást, mérleget, vagyonfelosztási javaslatot el kell készíteni, benyújtani) A végelszámoló személye nem választható, automatikusan az ügyvezető lesz az

Egyéni vállalkozó:

- Átalányadózást választhat 2022. szeptember – december hónapokra is
- Ha nem választ, akkor automatikusan tételes költségelszámolás (vszja) alá kerül vissza
- Megszűnés
- Szünetelés (várunk az eljárási rend pontosítására, hogy kell-e választania a vállalkozónak a szünetelés alatt, vagy ráér ha visszatér. Jelen állás szerint kell, de erről külön rendelkezés lesz előreláthatóan augusztus 15-ig)

Eljárási kérdések

A régi Kata szabályozásból való **kilépést nem kell bejelenteni mindenki automatikusa kikerül, mindenkinek 30 napon belül záró kata bevallást kell beadnia!**

Az új Kata alá be kell jelentkezni,

- augusztus 1-től lehetséges bejelentkezni, a végső határidő: 2022. szeptember 25.,
- a bejelentkezés hatálydátuma szeptember 1.
- nyomtatvány: 22T101E

Az új Kata alá nem kerülő egyéni vállalkozó

- 2022. maradék időszakára az átalányadó választásának határideje 2022. október 31. (NAV 2022. augusztus 15-ig teszi közzé a bejelentkezés módját)
- Átalányadó vagy VSZJA esetén a 22T1041-es be kell jelentkezni biztosítottnak
- Átalányadót nem választhatja 4 évig az aki kilépett belőle

Operatív teendők 1

Fel kell készülni, ezért tegyük fel magunknak az alábbi kérdéseket:

Egyéni vállalkozóként **csak magánszemélyeknek nyújtok szolgáltatást**, értékesítek terméket?
Soha **egyetlen olyan számlát sem állítok ki, amin szerepel a vevő adószáma?**

Ha a válasz **igen**, akkor **maradhatok katás**, de be kell ezt jelenteni 2022.09.25-ig a NAV felé.

Ebben az esetben javasolt az üzletbe/weblapra/megrendelőre kirakni egy tájékoztatót, amelyre jó nagy betűkkel ki van írva: „Csak magánszemélyeket szolgálunk ki!”, ezzel megelőzve, hogy a kifizető kérjen számlát. Webshop esetén ne lehessen a megrendelés során céget választani, ne lehessen megadni adószámot

Operatív teendők 2

Ha a válasz **nem**, akkor pedig el kell dönteni hogyan tovább!

Ha az előbb leírtak miatt kiesek a kataból 2022.09.01-től, akkor sem szabad kapkodni.

Mindent át kell gondolni, augusztusban átbeszélni a könyvelővel a lehetőségeket

Nézzük át, írjuk le, **milyen költségeim vannak**, amelyek a vállalkozással kapcsolatban felmerülnek. Ez ugyanis nagyban befolyásolja, hogy milyen adózási módot érdemes választani. (Pl. van-e kocsim, amire költséget lehet elszámolni, mennyi az anyag- és árubeszerzés költsége, egyéb vállalkozási költségeim.)

Át kell gondolni, hogy **mennyi bevétel várható még 2022.08.31-ig, illetve az azt követő időszakban év végéig!** Fontos kitétel a törvényben, hogy aki 2022.08.31-én kisadózónak minősül, annak a 40 %-os különadót csak akkor kell megfizetnie, ha a 2022.08.31-ig megszerzett bevétele a tételes adófizetési kötelezettséggel érintett hónapok száma és 1,5 millió Ft szorzatát meghaladja. Ehhez szorosan hozzátartozik az az előírás, hogy a kata-alanyiság megszűnésének utolsó napján megszerzett bevételnek kell tekinteni minden olyan ellenértéket, amelyről kiállított bizonylat kelte a kata-alanyiság időszakára esik, még akkor is, ha csak később folyik be.

(Ellentmondás! Az Új Kata törvény viszont teljesítésre hivatkozik, tehát vigyázni kell, hogy ha új katát választok, akkor a számla kelte és teljesítése is augusztusra essen! Különben a cégnek előre kiszámlázott számlám, ami esetleg már az Új kata alatt folyik be, az már Új kata bevételnek fog számítani)

Lehetőségek cégek esetén

Cégek esetében be kell bejelenteni, hogy:

- kiva-alanyiságot választ, vagy
- a társasági adó hatálya alá jelentkeznek be. (itt ez lesz az alap adózási mód)
- vagy 09.01-től végelszámolja a cégét.

Egyszerűsített végelszámolás esetén nincs szükség ügyvédre, a könyvelő is el tudja készíteni a végelszámolás alatt és a végelszámolás lezárása során elkészítendő nyitó mérleget, bevallásokat, beszámolót, cégbíróságnak beadandó dokumentációt, vagyonfelosztási javaslatot. A Bt. a végelszámolás időszaka alatt visszakerül a számviteli törvény hatálya alá, kettős könyvvitel vezetésére kötelezett, bankszámláját köteles fenntartani a végelszámolás lezárultáig. Végelszámolás alatt a cég működhet, számlázhat, költségeket számolhat el. De ez megnehezítheti a végelszámolás folyamatát, meghosszabbíthatja, és megdrágíthatja.

Cégek esetében nagyon fontos, hogy az adónem-váltás miatt nyitó mérleget könyvvizsgálatni kell. Ezt sajnos az aktuális könyvelő hiába könyvvizsgáló is, nem végezheti el. Ennek kb. díja 50-100 e ft körül mozog a piacon. Végelszámolás esetén ettől mentesül. Egyszerűsített végelszámolás díja kb. 100.000-200.000,- Ft. jelenleg.

Probléma végelszámolás esetén

Az egyszerűsített végelszámolás esetén a végelszámoló a korábbi ügyvezető (alapesetben beltág) lesz.

- Ha nincs legalább legalább 36 órát elérő munkaviszonya, akkor járulékot kell maga után fizessen, mivel a végelszámolás alatt biztosítottnak minősül.
- A beltág a korlátlan felelőssége miatt nem indíthat egyéni vállalkozást amíg a cég végelszámolása be nem fejeződik.

Ezt úgy lehet elkerülni, ha a beltág-kültág személyét felcserélik, vagy olyan valaki lesz a beltág-ügyvezető, aki nem akar ev-t indítani, és van legalább 36 órát elérő munkaviszonya, vagy pl. nyugdíjas. De ezt még augusztusban el kell intézni. Társasági szerződést kell módosítani a tag és ügyvezető csere miatt.

Itt figyelembe kell venni, hogy a Cég automatikusan kiesik a kata hatálya alól, ha nincs katás tagja. És, ha a könyvvizsgálatot is el akarjuk kerülni, akkor a katás időszak lezárását követően azonnal el is kell indítani a végelszámolást. (utolsó katás nap: 08.31, végelszámolás kezdő napja: 09.01, ha utolsó napig kata alatt szeretnénk maradni a Bt-vel)

Az egyszerűsített végelszámolás folyamata minimum 40, maximum 150 nap.

Lehetőségek egyéni vállalkozók számára

- Új kata alá lép be, és onnan szolgáltat a magánszemélyes ügyfeleinek. A céges ügyfeleiről lemond, vagy más formában szolgálja ki őket
- Választhatja az Sza tv. szerinti vállalkozói jövedelem szerinti adózást (ez lesz az automatikus adózási mód)
- Választhatja az átalányadózást már 2022. 09. 01-től
- Munkaviszonyt, megbízási jogviszonyt létesít (akár párhuzamosan is az új katával. Ez utóbbi esetben vigyázni kell arra, hogy akkor maradhat katás, ha munkaviszonyában a munkaideje nem éri el a heti 36 órát)
- Szünetelés, mellette munkanélküli ellátás, alkalmi foglalkoztatás
- Egyéni vállalkozás megszüntetése, cégalapítás (Több az adminisztrációs költsége, alapítása ügyvéd közbenjárásával lehetséges és megszüntetése több hónap, nem 1 nap, mint egy egyéni vállalkozást megszüntetni)

Katából Átalányadóba

- Az is dönthet az átalányadózás mellett, aki 2022. augusztus 31-én a régi kata alanya és nem választhatja az új kata szerinti adózást, mert tevékenysége alapján nem az Evecvtv. szerinti egyéni vállalkozói nyilvántartásban van bejegyezve (például az egyéni ügyvéd).
- Az új kata szerinti adóalanyiság választására **nem jogosult**, 2022. augusztus 31-én a régi katát alkalmazó egyéni vállalkozó az átalányadózás választását a 2022. adóévre vonatkozóan **2022. október 31-éig** jelentheti be.
- Az átalányadózás annak is kedvező lehet, aki 2022. augusztus 31-én a régi kata alanya és az új kata szabályait **nem kívánja alkalmazni**, például azért, mert kifizetőkkel szokott szerződést kötni. Ebben az esetben az átalányadózás választására vonatkozó nyilatkozat **2022. augusztus 31-ig** tehető meg.
- A már tevékenységet folytató egyéni vállalkozó az átalányadózás szabályainak alkalmazását a **22T101E** adatlapon jelentheti be a NAV-hoz.

Meddig alkalmazható az átalányadózás

Az átalányadózás szabályai addig alkalmazhatók, amíg az adóévben az egyéni vállalkozó vállalkozói bevétele

- az éves minimálbér tízszeresét, azaz a **24 millió forintot**,
- **a kiskereskedelmi tevékenységet végző** egyéni vállalkozó bevétele az éves minimálbér ötszörösét, azaz a **120 millió forintot** nem haladja meg.

Figyelem! **A tevékenységét év közben kezdő vagy megszüntető egyéni vállalkozó esetében a bevételi értékhatárokat időarányosan kell figyelembe venni!**

A jogszabály vagy nemzetközi szerződés alapján folyósított támogatás összege ezeket a bevételi értékhatárokat megemeli, de a költségek fedezetére, fejlesztési célra folyósított támogatás összege nem számít vállalkozói bevételnek.

Az átalányadózás kizárólag az egyéni vállalkozói tevékenység egészére választható.

Megszűnés, megszüntetés

- Megszűnik az átalányadózásra való jogosultság, ha az egyéni vállalkozó terhére a NAV **számla- vagy nyugtaadási kötelezettség elmulasztásáért mulasztási bírságot állapított meg.**
Ilyenkor az átalányadózásra való jogosultság megszűnésének időpontja a határozat véglegessé válásának napja.
- Ha az átalányadózó egyéni vállalkozó megszünteti az átalányadózást, vagy az arra való jogosultsága megszűnik, ismételten átalányadózást – a feltételek fennállása esetén is – csak akkor választhat, **ha a megszűnés (megszüntetés) évét követően legalább 4 adóév eltelt.**
Ez a szabály vonatkozik arra is, aki a jövedelem átalányban történő megállapítása helyett a katát választotta.

Jövedelem megállapítása

- Az általában megállapított jövedelem kiszámításakor a **vállalkozói bevételt kell alapul** venni, amelyet a vállalkozói tevékenységhez kapcsolódó kedvezményekkel nem lehet csökkenteni.
- A bevételből **a jövedelem** az egyes tevékenységek szerint különböző mértékben, meghatározott **költséghányad** (költségátalány) **levonásával állapítható meg**.
- A költséghányad megállapításánál nem a bejelentett tevékenység az irányadó, hanem az, hogy mely tevékenységből származott bevétele az egyéni vállalkozónak. Ez az általa kiállított bizonylat alapján állapítható meg.
- Ha az egyéni vállalkozó **többféle költséghányadú tevékenységet végez**, akkor az összes bevételére **az alacsonyabb költséghányadot** alkalmazhatja.
- Ha az egyéni vállalkozó tevékenysége **év közben** úgy változik, hogy a korábban alkalmazottnál alacsonyabb költséghányad alkalmazására lett jogosult, akkor **a változást megelőzően keletkezett bevételeire is csak az utóbbit alkalmazhatja**.

Költséghányad alkalmazhatósága

- Az elismert költséghányad függ a végzett tevékenységtől:
 - **Kiskereskedelmi tevékenység: 90%**
 - Tételes felsorolással meghatározott tevékenységi körök esetén **80%**
 - Az **összes többi tevékenység esetén 40%**
 - ! Ha egész évben nem kizárólag az első kettő körbe tartozó tevékenységből származik bevétel, akkor 40% az elismert költséghányad
- A tevékenységgel kapcsolatban felmerült költségek összege nem releváns, de a költség számlát továbbra is meg kell őrizni.
- Ha a vállalkozó bevétele az átalányadó választhatósági határát meghaladja, akkor visszamenőleg át kell térjen a tételes költségelszámolás (vszja) alá, ebben az esetben elszámolhatóak a költség számlák

80%-os költséghányad alá tartozó tevékenységek

80%-os költséghányad alá tartozó tevékenységek (TESZOR szerint kell nézni, nem ÖVTJ szerint):

- mezőgazdasági, erdőgazdálkodási (TESZOR 01, 02) termékelőállítás,
- bányászati (TESZOR 05-től 09-ig) termékelőállítás,
- feldolgozóipari (TESZOR 10-től 32-ig) termékelőállítás,
- építőipari kivitelezés (TESZOR 41, 42);
- mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás (TESZOR 01.6),
- vadgazdálkodáshoz kapcsolódó szolgáltatás (TESZOR 01.70.10),
- erdészeti szolgáltatás (TESZOR 02.40.10),
- zöldterület-kezelés (TESZOR 81.30.10);
- halászati szolgáltatás (TESZOR 03.00.71),
- halgazdálkodási szolgáltatás (TESZOR 03.00.72);
- feldolgozóipari szolgáltatás (TESZOR 10-től 32-ig) a bér munkában végzett szolgáltatás és az egyéb sokszorosítás (TESZOR 18.20) kivételével;
- építőipari szolgáltatás (TESZOR 43);

80%-os költséghányad alá tartozó tevékenységek

- ipari gép, berendezés, eszköz javítása (TESZOR 33.1),
- gépjárműjavítás (TESZOR 45.20),
- személyi, háztartási cikk javítása (TESZOR 95.2),
- épületgépészeti berendezések javítása (TESZOR 43.21, 43.22, 43.29);
- a taxis személyszállítás (TESZOR 49.32.11),
- személygépjármű kölcsönzése vezetővel (TESZOR 49.32.12),
- egyéb máshová nem sorolt szárazföldi személyszállítás (TESZOR 49.39.39),
- közúti áruszállítás (TESZOR 49.41.1);
- számítógép, kommunikációs eszköz javítása (TESZOR 95.1);
- fényképészet (TESZOR 74.20);
- textil, szőrme mosása, tisztítása (TESZOR 96.01),
- fodrászat, szépségápolás (TESZOR 96.02),
- hobbiállat-gondozás (TESZOR 96.09.11);
- a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló kormányrendelet alapján folytatott vendéglátó tevékenység (TESZOR 56).

Átalányadó és az szja

- Adómentes az átalányadózó egyéni vállalkozó e tevékenységéből származó, átalányban megállapított jövedelmének az éves minimálbér felét meg nem haladó része.
- Így tehát **nem kell adót fizetnie** az átalányadózó egyéni vállalkozónak, ha az átalányban megállapított jövedelme **2022-ben nem haladja meg az 1 200 000 forintot**.
- Ha az egyéni vállalkozó év közben tér át az átalányadózásra, az adómentes jövedelmet **nem kell arányosítani**, akkor is az 1 200 000 forintos határral számolhat.
- Az átalányban megállapított jövedelem adóköteles része az összevont adóalapba tartozik.
- Az átalányadózó egyéni vállalkozónak **nem kell adóelőleget megállapítania**, amíg az átalányban megállapított **jövedelme az adóévben nem haladja meg** az éves minimálbér felét, azaz **2022-ben az 1 200 000 forintot**.
- Ha az adóelőleg-alap meghaladja az 1 200 000 forintot, akkor az adóelőleget csak **az ezt meghaladó adóelőleg-alap után kell megfizetni**

Szja mentesség és a költséghányad kapcsolata

KÖLTSÉGHÁNYAD	SZJA MENTES BEVÉTEL
40%-os költséghányad esetén	2.000.000,- bevétel jövedelme adómentes
80% költséghányad esetén	6.000.000,- bevétel jövedelme adómentes
90% költséghányad esetén	12.000.000,- bevétel jövedelme adómentes

Szja kedvezmények

Az átalányadózó egyéni vállalkozó az összevont adóalap részét képező adóköteles átalányban megállapított jövedelemből – a feltételek megléte esetén – az alábbi kedvezményeket érvényesítheti:

- Négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét
- 25 év alatti fiatalok kedvezményét
- Személyi kedvezményt
- Első házások kedvezményét
- Családi kedvezményt (ez utóbbit akár a saját maga után fizetendő járulékából is érvényesítheti a havonta beadandó 2258-as bevallásban)
- Adó visszatérítés az szja terhére: a Nyugdíjpénztárba (ÖNYP), Egészségpénztárba (EP), nyugdíjbiztosításra, nyugdíj-előtakarékossági számlára (NYESZ) befizetett összeg 20%-a, maximum 150.000,- Ft visszajár (A Nav a megtakarítási számlánkra fizeti vissza)

Járulék-, és szociális hozzájárulási adó

- A járulék- és szociális hozzájárulási adó-fizetési kötelezettség megállapítása során első lépésként meg kell határozni az átalányadózó egyéni vállalkozó társadalombiztosítási szempontból releváns „státuszát”, melynek megfelelően az egyéni vállalkozó tevékenységét végezheti:
 - **főfoglalkozásúként**
 - **heti 36 órás munkaviszony / nappali tagozatos** tanulmányok folytatása mellett, vagy
 - **nyugdíjasként**
- Emellett figyelemmel kell lenni a járulékalap meghatározása során az átalányban megállapított jövedelem adómentes összegére (2022. évben 1 200 000 forint) is

Főfoglalkozású átalányadózó egyéni vállalkozó

A főfoglalkozású átalányadózó egyéni vállalkozó a **18,5 % társadalombiztosítási járulékot** (a továbbiakban: **tb-járulékot**) az átalányban megállapított **szja-köteles jövedelem után fizeti meg**, de **havonta legalább a minimálbér/garantált bérminimum után**.

A **13% szociális hozzájárulási adót** pedig az átalányban megállapított **szja-köteles jövedelem után kell megfizetnie**, de **havonta legalább a minimálbér/garantált bérminimum 112,5%-a után**.

Egyéni vállalkozó esetében a minimálbér a tárgyhónap első napján, a teljes munkaidőre érvényes **minimálbér (2022-ben ez az összeg havi 200 000 forint)**, ha pedig az egyéni vállalkozó **személyesen végzett főtevékenysége legalább középfokú iskolai végzettséget vagy középfokú szakképzettséget igényel**, akkor **a garantált bérminimum havi összege (2022-ben havi 260 000 forint)**.

Összecsúszva:

Pl. **egy futár**, aki a minimálbér alapján fizet járulékot, **legalább** az alábbi járulékokat fizeti: 37.000,- ft tb-járulékot (200.000,- *0,185) és 29.250,- ft szociális hozzájárulási adót (200.000,- *1,125*0,13). Vagyis összesen **minimum 66.250,- ft/hó** járulékot fizet.

Pl. **egy kozmetikus**, aki a garantált bérminimum után fizet járulékot, legalább az alábbi összegeket fizeti: 48.100,- ft tb-járulék (260.000,-*0,185), és 38.025,- ft szociális hozzájárulási adót (260.000,-*1,125*0,13). Vagyis **a minimum fizetendő járuléka: 86.125,- ft/hó**.

Főfoglalkozású átalányadózó egyéni vállalkozó

- Amíg tehát az egyéni vállalkozónak az átalányban megállapított jövedelme az adóévben nem haladja meg az adómentes jövedelemrész összegét, azaz az 1 200 000 forintot, addig a tb-járulékot havonta a minimálbér/garantált bérminimum, a szociális hozzájárulási adót pedig havonta a minimálbér/garantált bérminimum 112,5%-a után kell megfizetnie. Akkor is, ha kizárólag adómentes átalányban megállapított jövedelmet szerzett, vagy nem szerzett bevételt.
- Ez alól kivétel az az eset, ha az egyéni vállalkozó a hónap egészében úgynevezett kieső idővel rendelkezik (például egész hónapban táppénzben, gyesben, gyedben részesül).
- **Ha viszont az átalányban megállapított jövedelme meghaladja az 1 200 000 forintot,** akkor vizsgálni kell, hogy a tárgyhavi jövedelem eléri-e a tb-járulék szempontjából a minimálbért/garantált bérminimumot, szociális hozzájárulási adó szempontjából pedig a minimálbér/garantált bérminimum 112,5%-át. Ha meghaladja, akkor a tb-járulék és a szociális hozzájárulási adó alapja a ténylegesen megszerzett átalányban megállapított jövedelem.
- A tb-járulékot és a szociális hozzájárulási adót az '58-as bevallásban kell bevallani és megfizetni a tárgyhót követő hónap 12. nap

Heti 36 órás munkaviszony vagy tanulmányok folytatása mellett tevékenységet végző átalányadózó egyéni vállalkozó

- ❖ A 18,5% tb-járulék és a 13% szociális hozzájárulási adó alapja a tárgyhónapban ténylegesen megszerzett szja-köteles, átalányban megállapított jövedelem.
- ❖ **Amíg tehát az adóévben az egyéni vállalkozó átalányban megállapított jövedelme nem haladja meg az 1 200 000 forintot, nem kell tb-járulékot és szociális hozzájárulási adót fizetnie, de '58-as bevallást ekkor is be kell nyújtania a tárgyhót követő hónap 12-éig.**
- ❖ **Ha az egyéni vállalkozó átalányban megállapított jövedelme meghaladja az adómentes jövedelemrészt, azaz az 1 200 000 forintot, akkor a tb-járulékot és a szociális hozzájárulási adót a tárgyhónapban megszerzett átalányban megállapított jövedelme után fizeti meg, szintén a tárgyhót követő hónap 12-éig.**

Nyugdíjas átalányadózó egyéni vállalkozó

- A nyugdíjasnak minősülő átalányadózó egyéni vállalkozó **nem fizet sem tb-járulékot, sem szociális hozzájárulási adót, és '58-as bevallást sem kell benyújtania.**
- A nyugdíjas egyéni vállalkozó csak **15% szja-t fizet a adómentes jövedelme feletti jövedelme után.**
- **40% ktg** hányad esetén a nyugdíjas **2.000.000,- Ft** bevételig nem fizet szja-t sem, a fölött pedig a bevételének **a 9%-át** fizeti be szja-ként
- **80% ktg** hányad esetén a nyugdíjas **6.000.000,- Ft** bevételig nem fizet szja-t sem, a fölött pedig a bevételének a **3%-át** fizeti be szja-ként.
- **90% ktg** hányad (csak kiskereskedelem) esetén a nyugdíjas **12.000.000,- Ft** bevételig nem fizet szja-t sem, a fölött pedig a bevételének a **1,5%-át** fizeti be szja-ként.

Átalányadó: Főállású, Változó bevétel, 40% költséghányad, Garantált bérminimum

Név: Helyettes Kata
 Szakképzettséget igénylő vállalkozás? (Igen / Nem) Igen
 Járulék alap: 260 000
 Minimálbér: 200 000
 Garantált bérmin.: 260 000
 Költséghányad: 40,00%
 Jövedelemhányad: 60,00%
 Tb-járulék mértéke: 18,50%
 Szoc.ho mértéke: 13,00%
 Szja mértéke: 15,00%

2022. év	január	február	március	április	május	június	július	augusztus	szeptember	október	november	december	összesen
havi bevétel	200 000	1 300 000	600 000	1 500 000	500 000	900 000	400 000	1 800 000	800 000	500 000	1 500 000	2 000 000	12 000 000
göngyöltett bevétel	200 000	1 500 000	2 100 000	3 600 000	4 100 000	5 000 000	5 400 000	7 200 000	8 000 000	8 500 000	10 000 000	12 000 000	
göngyöltett jövedelem	0	0	60 000	960 000	1 260 000	1 800 000	2 040 000	3 120 000	3 600 000	3 900 000	4 800 000	6 000 000	
havi jövedelem	0	0	60 000	900 000	300 000	540 000	240 000	1 080 000	480 000	300 000	900 000	1 200 000	6 000 000
Tb-járulék alapja	260 000	260 000	260 000	900 000	300 000	540 000	260 000	1 080 000	480 000	300 000	900 000	1 200 000	6 740 000
Fizetendő tb-járulék	48 100	48 100	48 100	166 500	55 500	99 900	48 100	199 800	88 800	55 500	166 500	222 000	1 246 900
Szoc.ho alapja	292 500	292 500	292 500	900 000	300 000	540 000	292 500	1 080 000	480 000	300 000	900 000	1 200 000	6 870 000
Fizetendő szoc.ho	38 025	38 025	38 025	117 000	39 000	70 200	38 025	140 400	62 400	39 000	117 000	156 000	893 100
Szja alapja	0	0	60 000	900 000	300 000	540 000	240 000	1 080 000	480 000	300 000	900 000	1 200 000	6 000 000
Fizetendő szja	0	0	9 000	135 000	45 000	81 000	36 000	162 000	72 000	45 000	135 000	180 000	900 000
Összesen fizetendő	86 125	86 125	95 125	418 500	139 500	251 100	122 125	502 200	223 200	139 500	418 500	558 000	3 040 000

Iparüzési adó alapja 8 640 000
 IPA mértéke: 2,00%
 IPA összege: 172 800

ADÓ-, JÁRULÉK ÉVES MINDÖSSZESEN:

3 212 800 Ft

Átalányadó: Főállású, Változó bevétel, 80% költ séghányad, Garantált bérminimum

Név: Helyettes Kata
 Szakképzettséget igénylő vállalkozás? (Igen / Nem) Igen
 Járulékalap: 260 000
 Minimálbér: 200 000
 Garantált bérmin.: 260 000
 Költ séghányad: 80,00%
 Jövedelemhányad: 20,00%
 Tb-járulék mértéke: 18,50%
 Szoc.ho mértéke: 13,00%
 Szja mértéke: 15,00%

2022. év	január	február	március	április	május	június	július	augusztus	szeptember	október	november	december	összesen
havi bevétel	500 000	1 300 000	600 000	1 500 000	100 000	900 000	400 000	1 000 000	800 000	500 000	1 500 000	2 000 000	11 100 000
göngyöltett bevétel	500 000	1 800 000	2 400 000	3 900 000	4 000 000	4 900 000	5 300 000	6 300 000	7 100 000	7 600 000	9 100 000	11 100 000	
göngyöltett jövedelem	0	0	0	0	0	0	0	60 000	220 000	320 000	620 000	1 020 000	
havi jövedelem	0	0	0	0	0	0	0	60 000	160 000	100 000	300 000	400 000	1 020 000
Tb-járulék alapja	260 000	260 000	260 000	260 000	260 000	260 000	260 000	260 000	260 000	260 000	300 000	400 000	3 300 000
Fizetendő tb-járulék	48 100	48 100	48 100	48 100	48 100	48 100	48 100	48 100	48 100	48 100	55 500	74 000	610 500
Szoc.ho alapja	292 500	292 500	292 500	292 500	292 500	292 500	292 500	292 500	292 500	292 500	300 000	400 000	3 625 000
Fizetendő szoc.ho	38 025	38 025	38 025	38 025	38 025	38 025	38 025	38 025	38 025	38 025	39 000	52 000	471 250
Szja alapja	0	0	0	0	0	0	0	60 000	160 000	100 000	300 000	400 000	1 020 000
Fizetendő szja	0	0	0	0	0	0	0	9 000	24 000	15 000	45 000	60 000	153 000
Összesen fizetendő	86 125	86 125	86 125	86 125	86 125	86 125	86 125	95 125	110 125	101 125	139 500	186 000	1 234 750

Iparüzési adó alapja 2 664 000
 IPA mértéke: 2,00%
 IPA összege: 53 280

ADÓ-, JÁRULÉK ÉVES MINDÖSSZESEN:

1 288 030 Ft

Átalányadó: Mellékállású, Változó bevétel, 80% költséghányad, Garantált bérminimum

Név: Helyettes Kata
 Szakképzettséget igénylő vállalkozás? (Igen / Nem) Igen
 Járulékalap: 260 000
 Minimálbér: 200 000
 Garantált bérmin.: 260 000
 Költséghányad: 80,00%
 Jövedelemhányad: 20,00%
 Tb-járulék mértéke: 18,50%
 Szoc.ho mértéke: 13,00%
 Szja mértéke: 15,00%

2022. év	január	február	március	április	május	június	július	augusztus	szeptember	október	november	december	összesen
havi bevétel	500 000	1 300 000	600 000	1 500 000	100 000	900 000	400 000	1 900 000	800 000	500 000	1 500 000	2 000 000	12 000 000
göngyölített bevétel	500 000	1 800 000	2 400 000	3 900 000	4 000 000	4 900 000	5 300 000	7 200 000	8 000 000	8 500 000	10 000 000	12 000 000	
göngyölített jövedelem	0	0	0	0	0	0	0	240 000	400 000	500 000	800 000	1 200 000	
havi jövedelem	0	0	0	0	0	0	0	240 000	160 000	100 000	300 000	400 000	1 200 000
Tb-járulék alapja	0	0	0	0	0	0	0	240 000	160 000	100 000	300 000	400 000	1 200 000
Fizetendő tb-járulék	0	0	0	0	0	0	0	44 400	29 600	18 500	55 500	74 000	222 000
Szoc.ho alapja	0	0	0	0	0	0	0	240 000	160 000	100 000	300 000	400 000	1 200 000
Fizetendő szoc.ho	0	0	0	0	0	0	0	31 200	20 800	13 000	39 000	52 000	156 000
Szja alapja	0	0	0	0	0	0	0	240 000	160 000	100 000	300 000	400 000	1 200 000
Fizetendő szja	0	0	0	0	0	0	0	36 000	24 000	15 000	45 000	60 000	180 000
Összesen fizetendő	0	0	0	0	0	0	0	111 600	74 400	46 500	139 500	186 000	558 000

Iparüzési adó alapja 2 880 000
 IPA mértéke: 2,00%
 IPA összege: 57 600

ADÓ-, JÁRULÉK ÉVES MINDÖSSZESEN:

615 600 Ft

Mellékállású átalányadós esetén 80% költséghányadnál 9.226.000, Ft bevétel alatt kevesebb lesz az adóteher, mint a kata alatt (és pluszban szja kedvezmény is érvényesíthető) 40% költséghányadnál ez 3.076.000,- Ft bevételig igaz

Név: Helyettes Kata
 Szakképzettséget igénylő vállalkozás? (Igen / Nem) Igen
 Járulékalap: 260 000
 Minimálbér: 200 000
 Garantált bérmin.: 260 000
 Költséghányad: 80,00%
 Jövedelemhányad: 20,00%
 Tb-járulék mértéke: 18,50%
 Szoc.ho mértéke: 13,00%
 Szja mértéke: 15,00%

2022. év	január	február	március	április	május	június	július	augusztus	szeptember	október	november	december	összesen
havi bevétel	500 000	326 000	600 000	1 500 000	100 000	900 000	400 000	100 000	800 000	500 000	1 500 000	2 000 000	9 226 000
göngyöltett bevétel	500 000	826 000	1 426 000	2 926 000	3 026 000	3 926 000	4 326 000	4 426 000	5 226 000	5 726 000	7 226 000	9 226 000	
göngyöltött jövedelem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	245 200	645 200	
havi jövedelem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	245 200	400 000	645 200
Tb-járulék alapja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	245 200	400 000	645 200
Fizetendő tb-járulék	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45 362	74 000	119 362
Szoc.ho alapja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	245 200	400 000	645 200
Fizetendő szoc.ho	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31 876	52 000	83 876
Szja alapja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	245 200	400 000	645 200
Fizetendő szja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36 780	60 000	96 780
Összesen fizetendő	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	114 018	186 000	300 018

Iparüzési adó alapja 2 214 240
 IPA mértéke: 2,00%
 IPA összege: 44 285

ADÓ-, JÁRULÉK ÉVES MINDÖSSZESEN:

344 303 Ft

Átalányadó: Nyugdíjas, Változó bevétel, 80% költséghányad

Csak szja-t és iparüzési adót fizet. 6.000.000,- Ft bevételig az szja nulla forint, utána az szja a bevétel: 3%-a.

40% költséghányad esetén 2.000.000,- Ft bevételig nem fizet szja-t, utána pedig 9%-ot

Név: Helyettes Kata
Szakképzettséget igénylő vállalkozás? (Igen / Nem) Igen
Járulék alap: 260 000
Minimálbér: 200 000
Garantált bérmin.: 260 000
Költséghányad: 80,00%
Jövedelemhányad: 20,00%
Tb-járulék mértéke: 18,50%
Szoc.ho mértéke: 13,00%
Szja mértéke: 15,00%

2022.	január	február	március	április	május	június	július	augusztus	szeptember	október	november	december	összesen
havi bevétel	500 000	1 300 000	600 000	1 500 000	100 000	900 000	400 000	1 900 000	800 000	500 000	1 500 000	2 000 000	12 000 000
göngyölített bevétel	500 000	1 800 000	2 400 000	3 900 000	4 000 000	4 900 000	5 300 000	7 200 000	8 000 000	8 500 000	10 000 000	12 000 000	
göngyölített jövedelem	0	0	0	0	0	0	0	240 000	400 000	500 000	800 000	1 200 000	
Szja alapja	0	0	0	0	0	0	0	240 000	160 000	100 000	300 000	400 000	1 200 000
Fizetendő szja	0	0	0	0	0	0	0	36 000	24 000	15 000	45 000	60 000	180 000

Iparüzési adó alapja: 2 880 000
IPA mértéke: 2,00%
IPA összege: 57 600

ADÓ-, JÁRULÉK ÉVES MINDÖSSZESEN:

237 600 Ft

Domokos Márta

DMKONYVELES.HU

Köszönöm a figyelmet!

donaemelo@gmail.com

+36204457662, +36303973479